

San. M. Marguerite. S. de And.

N. B.

Neste volume ha tres obras de Mano do Valle

H-A

28

9

EMMANUELIS
ALVAREZ

A
28
9
a)

SOLANI A' VALLE,

J. C. LUSITANI HELVENSIS

IN REGIO SUPPLICATIONIS SENATU CAUSARUM
Patroni Celeberrimi.

COGITATIONES

JURIDICÆ, ATQUE FORENSES,

IN QUIBUS MULTA, QUÆ IN UTROQUE FORO

Controversa quotidie versari possunt, miro ordine resoluta apparent.

OPUS SANE MAGISTRATIBUS, ADVOCATIS, CÆTERISQUE

*in foro versantibus non solum utile, sed etiam necessarium, ut
experientia legentibus manifestum reddet.*

SANCTISSIMÆ DEI PARENTI
CONSECRATUS.

Sei dy best

ULYSSIPONE OCCIDENTALI.

EX THYPOGRAPHIA ANTONII DE SOUSA A' SILVA

M. DCC. XXXIX.

Sumptibus Authoris, cum facultate Superiorum.

Livraria do Dep. Coll. dos Militares.

SANCTISSIMÆ DEI PARENTI OPERIS DEDICATIO.

COGITANTI, SÆPIUS QUE PER COGITATIONEM
revolventi, quem Opus hoc vendicaret Patronum, illud sæ-
pè David Regis repetebam: In manibus tuis sortes meæ:
ac si in Deo, & à Deo (sicut alicui potarum licitum fuit dicere: fors om-
nia versat) fors omne versaret: certum in primis est, sortes, quæ à Deo erga
creaturas emanant, non inconstantiam, sed stabilitatem firmam, sicut
ipse stabilis est, diuturnam durationem, felicitatem perpetuam operibus, su-
per quæ impertitæ fuerint, semper acquirere; & cum liber iste non quo-
libet titulo sit insignitus, dum Cogitationes juris appellatur, non qualibet,
sed speciali indiget sorte: quem nisi hunc tali nomine invenies nominari!
non hominem ullum, quia cum leges illis pavidæ sint, juxta propheti-
cum dictum: Omnes erraverunt ab utero, & locuti sunt falsa: enim ego
verò justa, & vera loquar; verum est, quod sæpius David usurpabat. Jacta
PRO. *

cogi-

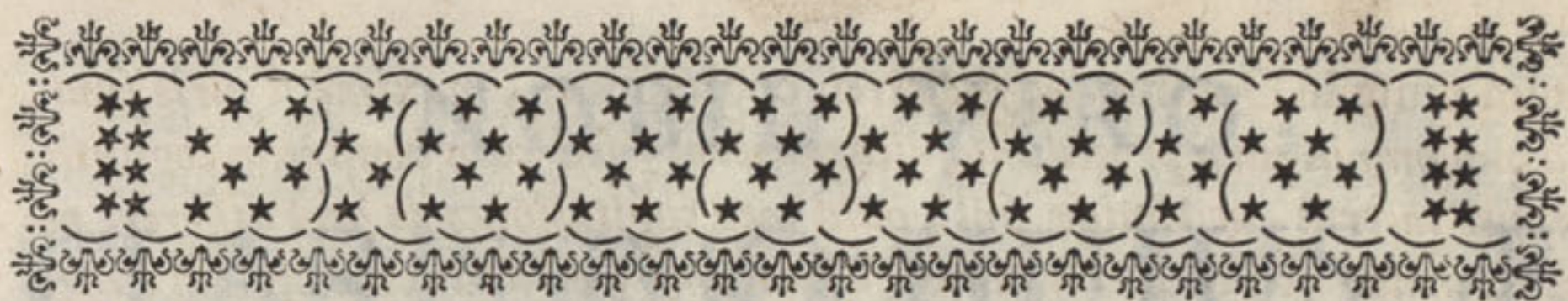
cogitatum tuum in Domino. ac si diceret, cogitationes, maxime si juris sunt, Deo, à quo omnia jura procedunt, dicari debent, sed cum hominum cogitationes, omnes incertæ, ac timidæ sint, quid meæ cogitationes de jure differere poterunt? Quando solius Dei munus est judicandi; ad alium me vertam Patronum, ne forte, si in dictis, vel cogitatu hujus operis à jure, seu veritate mens declinarit, aliquem Deo videar asserere defectum, sed, quo me vertam? nescio; quia si Principes, & Magnates specto, sicut à plerisque Authorum solent invocari, in his nullum jus vim juris habet, sed potius leges, per quas, ut per vires, veraciter vivit, inerviter amittit. Restat solum, ut ad tale opus talis inveniantur Persona, quæ, & si in illa jura mutantur, sine lesione juris jura frangantur, & ut potius dicam, leges destruantur: nullam in rerum natura prorsus invenies præter Dei Genetricem; in tali namque Persona jus nullam vim juris habet, nam & si filia veteris Adam, licet in illo primo parente, natura per peccatum originale corrueret, in Dei Matre, ut immaculata, conciperetur, incolumis evasit, ut virgo generaret, incolumis, ut post partum virgo extitisset, & licet latissimam mortis legem subiret, omnes illius leges irrideret. Sed cum tam inefabilia hæc dona credantur, illud præ omnibus magis arridet in Dei Matre, quod nullum sit jubulum, nulla letitia, nullum gaudium, quod in illa non generetur; propter hoc, ut Sanctus Epiphanius ait, gaudiorum Mater appellata; illa namque gaudium magnum intulit mundo, quando Dei Filium castis suscepit visceribus, gaudium magnum inseruit celo, quando Æterno Patri nostram obtulit humanitatem, quæ in eodem throno nunc cum eodem Patre copulatur, & quid miramur, si idem cælum, & terram, quæ prius in principio, idest in Filio (ut multi interpretantur) creata sunt, nemini Deus per tot secula tam grande opus dedicavit! ea erat tùm temporis ratio, quia tempore illo Maria solum per enigmata intuebatur, ast ubi venit plenitudo temporis, in quo placuit Divinæ Omnipotentia, tam celo, quam mundo, felicitatis æternæ gaudio, innane chaos superare tristitiæ, eo ipso cogitationes omnes, studia, & opera omnia, quæ sex diebus in lucem edidit, gaudiorum Mariæ Matri dedicavit, ut gaudium in tanto opere esset plenum, & opus in tanto gaudio esset perfectum. Hoc autem ad meas cogitationes juris non converto, licet enim temerarius, idem gaudium, tam parvo opere exquiram, sit per te Dei genetrix excusabile, quod per te ausi sumus: liber iste te semper, ut Patronam, aspiciet; ad hoc audemus, si in audacia tanta aliquid temeritatis elucet, veniam precamur, acceptationem quærimus, ut in studio nostro, & legentibus gratus, & non legentibus desideratus, te adjutrice, liber iste procedat.

Famulorum tuorum obsequentissimus,

Nec non fidelissimus servus.

EMMANUELIS ALVAREZ SOLANUS A' VALLE.

PRO.

PROLOQUIUM

AD LECTOREM.

Cum è literarum tenebris opus istuc non arte excultum, sed labore confectum, in lucem prodere conabar, affiduè in mentem subibat, me tot ferocissimos livoris ictus oppugnare, quot contrectationes, quibus lividi detrectatores plenis omnibus velis, ac remis ipsiusmet operis nervos vice non tantum obumbrare, sed etiam incidere: (*Quippè nihil tam circumspectè dici potest, quod tutum sit à morsibus calumniari studentium*) ast cum sola animi mei propensio non in nominis gloriam, ac existimationem colligere dirigatur, quia hæc sine pondere arbitror, sed in eo sistat, scilicet, ut amicis auscultem, & studentium utilitati consulam, ideò opus hoc in omnium oculis exponere non abhorruì: en id prima tantum arundine elucubratum, & ferè impolitum tibi, clementiæque tuæ, ò lector candide, libenter confesco, & si me leni humanitate aspexeris, ad alia non solum nova, sed valdè utilia convolare fortassè non renuam, sin autem pro munere detrectationes retuleris, profectò equidèm me ab omni egregio, laudabili, & honorifico sudore detinebis.

Vale.

Harp.
ad
princ.
Inst. de
codic.
n.26.in
fin.

oportet cod. de bon. quæ liber. omne à filio acquisitum, nulla re patris mediante adventitium esse voluit, patri dum taxat usufructu assignato, & ita probat *text. in §. I. Inst. per quas person. Peg. d. §. 4. à n. 158.*

116 Unde intra vires regulæ peculium profectitium mansit, ex quo nihil immutatum probat *text. in d. l. cum oportet, & dict. §. I. Inst. per quas person. & utrobique DD. scribentes.*

117 Filius emancipatus sibi, & non patri acquirit, probat *Surd. de alim. tit. 9. q. 20. n. 28. & text. in l. si filius familias ff. de verbor. obligat. l. fin. ff. de stipulat. servor. quos attente pervolutavi, & vidi, & ita mihi equidém placet, quod idem Surd. cum Bald. in l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. n. 4. Castrens. ibidem n. 4. Socin. jun. vol. I. cons. 27. num. 12. Calcan. cons. 19. n. 28. ampliat etiam ad acquisita ex re patris.*

118 Quod emancipatus etiam de jure nostri Regni Lusitanix patri non acquirat *ex Ord. lib. I. tit. 88. §. 6. & lib. 4. dict. tit. 97. §. 19. quatenus ipsæ filio emancipato, vel matrimonio juncto, bona adventitia pleno jure à patre tradi, decernunt; cum de jure communi pater filium emancipando dimidiam usufructus bonorum adventiorum filii retineret, d. l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. §. hoc quoque Inst. per quas person. nob. acquir. si ergo pater de jure nostro partem aliquam usufructus*

non retinet, multóminús per filium emancipatum acquirere potest, cum 121 facilius retentio, quam acquisitio detur, *l. I. in princ. ff. quib. mod. pign. solvit. l. per retentionem 4. cod. de usur. cum mult. Otton. Fabor. lib. 16. cap. 69. n. 1.*

Quibus suppositis ad verum 122 sensum *Ord. nostræ* aperiendum per casus in ea tùm expressos, tùm tacitos discurram, antea tamen advertendum erit jus nostrum Regium nobis commune esse, agnovere *Gamma decis. 50. n. 5. & decis. 350. n. 6. Valasc. cons. 103. n. 8. Cald. de empt. cap. I. n. 5. Cabed. decis. 211. I. part. jus quoque nostrum civile, & proprium est, text. rotundus in §. jus autem civile Inst. de jur. natural. & li-* 123 cet jus Romanorum communiter pro jure communi reputetur, & ab eo Ordinationum nostrarum intellectus, ampliationes, & limitationes petendi sint, hoc semper intelligi in subsidium debet, prius namque à 124 nostrumet jure, ejus intelligentia, ampliationes, & limitationes quærendæ erunt, cum jus nostrum re- 125 gium partim ex jure Romanorum, partim ex jure canonico, partim ex naturali ratione, partim ex consuetudine, & partim ex opinionibus *Accursii, & Bartboli* collectum fuerit, ut apud omnes inconfesso 126 est, & attente observanti constabit; ideo leges Imperiales *Ord. lib. 3. tit. 64. in fin. princip.* non uti leges sed tantum ob rationis æquitatem, qua ipsæ

ipsæ fundantur, observandas decrevit.

127 Primus igitur casus, seu regula *Ord. d. lib. 4. tit. 97. §. 16.* est, quando filius familias, vel emancipatus, vel uxori traditus (quod idem apud nos valet) industria, seu labore suo aliquid, nulla re patris mediante, acquirit; & dum in hac hypothefi legislator filium sibi acquirere decernit, jus commune secutus fuit respectu filii familias, ex *d. l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. in verb. ibi: Vel laboribus suis ad eum perveniant; respectu verò emancipati secutus jura supra n. 117. citata, quatenus probant filium emancipatum etiam de jure antiquo sibi, & non patri acquirere.*

128 Secundus casus expressus, seu limitatio regulæ proximæ est, quando filius, vel familias, vel in matrimonio collocatus simul cum patre, aut matre, vel cum altero eorum commorans, & ex bonis patris, aut matris acquirit, quo casu patri, aut matri plene acquirere *Ord. d. §. 16.* disponit; quæ quidem dispositio quoad filium familias satis conformis ex jure communi, de quo supra n. ... secundum quod filius quidquid ex bonis patris acquirit, patri acquirit, cum peculium profectitium sit ex substantia patris proveniens, ut ultra ibi tradita tenet *Ascan. de patr. potest. cap. 6. effect. 2. à num. 7. Mend. ad dict. l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. num. 6. l. p. & à n. 19. ubi*

n. 22. allegata nostra Ord. in antiquis lib. 4. tit. 77. §. 22. & tit. 78. in princip. ait legislatorem nostrum sequutum fuisse opinionem glos. ad text. in dict. l. cum oportet verbo ex ejus substantia volentem filium acquirere, in qua quæstione Bart. in l. 1. §. nec castrense ff. collat. bonor. n. 5. & in tract. de duobus fratribus l. p. n. 2. divisionem inter patrem, & filium admittebat, de quo statim, si opus fuerit, dicemus.

Qua autem ratione dispositio nostræ *Ord.* respectu filii emancipati nitatur, non dubio caret, mihi tamen videtur dicendum legislatorem rigorem suum mitigare voluisse patri aliquid loco ablati concedendo; sed in quo datum, & ablatum consistit interrogabis? Respondeo ablatum consistere in eo, quod filius de jure civili licet uxori traditus in patris potestate manebat, & ei per viam regulæ acquirerebat, cum *text. in l. 1. & 2. cod. de bon. quæ liber. l. uxor, cod. de condit. insert. probat Ascan. de patr. potest. cap. 6. d. effect. 2. num. 24. vers. amplia 4. allegans Boer. decis. 147. & Tiraquel. de jur. marit. in princip. quod de jure nostro ex Ord. lib. 1. tit. 88. §. 6. sublatum esse jam diximus sup. deinde de jure antiquo pater filium emancipans tertiam partem bonorum filii retinebat, de jure vero novo dimidiam ususfructus bonorum ejusdem §. hoc quoque *Instit. per quas person.* quod*

quod in bonis quærendis ampliavit
Ascan. ubi supr. n. 35. vers. amplia
8. & hoc quidem *Ord. nostra* patri
abstulit, unde mirum non est, quod
legislator noster loco horum juriũ
subrogasset acquisitionem ex bonis
patris factam à filio etiam emanci-
pato simul cum patre commorante,
& ejus expensis alito.

130 Vel etiam eodem themate de
filio emancipato retento, dici potest,
filium in hoc casu tanquam domes-
ticum patris ab hoc alitum haberi,
& operas circa res patris debere, &
easdem operas exercendo, uti inf-
titutorem, procuratorem, vel admi-
nistratorem reputari, ex quo funda-
mento, & ratione patri acquirit, ut
probat *Mend. à Castr. ad dict. l. cum*
oportet cod. de bon. quæ liber. I. p. n.
22. & 23. loquens de nostra Ord. se-
cundum typografiã antiquam, &
ita concludit Carvalb. de testament.
4. part. cap. I. à n. 172. & speciatim
n. 173. versic. sicut, licet uterque de
filio emancipato non expressè lo-
quatur; sed ego per hæc fundamen-
ta dispositionem legis nostræ res-
pectu emancipati filii sustineo: Et cõ-
131 probo, quia licet de jure communi
per viam regulæ acquisitum pecu-
nia alterius acquirentis fiat, *l. si pe-*
cunia cod. de reivendicat. ex hac ta-
men regula multi casus excipiun-
tur, de quibus interim vide *Hermos.*
ad leg. 49. tit. 5. p. 5. glos. 2. & 3. &
132 de jure nostro Regio etiam excipi-
tur casus, quando, scilicet, domus

præfecturam gerens, idest, *a cabe-*
ça de casal, in possessione bonorum
remanet, quo casu de redditibus eo-
rum, vel de lucrifactis cum eis di-
visionem pati debet, *Ord. lib. 4. tit.*
96. §. 7. ergo etiam in hypothesi,
& §. 16. idem respectu filii eman-
cipati statuit.

Qua ergo ratione filius matri¹³³
acquirat interminis *d. §. 16.* mag-
num dubium involvit, cum sæminæ
patria potestate careant, nec filios
inea habeant, *§. femina Inst. de*
adoptionib. & ibi DD. undè dicendũ
cum Carvalb. de testam. ad cap. Ray-
naldus, 4. p. cap. I. n. 275. vers. bis
tamen, Ordinationem non compre-
hendere casum, quando filius cum
matre solum habitat, quo casu sal-
tem pro dimidio sibi acquirit, &
pro altero dimidio matri, quæ qui-
dè intelligentiã mihi omninò dis-
plicet, cum respectu dimidii matri
acquisti adhuc dubitatio existat, &
dispositio *Ordinat.* evertatur.

Deinde negari nequit *in d. re-*¹³⁴
gula d. §. 16. dum de filio labore ac-
quirente loquitur, quod non loqua-
tur etiam de filio cum matre com-
morante, absque patris habitatione,
quia verba ibi: *E quando o filho que*
está com seu Pay, ou com sua Mãy,
ou com ambos &c. contrarium evin-
cunt, & cum post hanc regulam ex-
ceptio sequatur per dictionem, *Sal-*
vo, latine, *Præter*, quæ exceptio-
nem importat, *Aug. Barbos. dictio*
*279. n. 3. exceptioque regulæ esse*¹³⁵
debet

debet *Peg. de compet. cap. 94. §. 4. n. 36.* necessarió dici debet dictam *Ord. d. §. 16. in exceptione à vers. Salvo* inclusa comprehendere factū regulæ, scilicet, quando filius cum matre solum habitat, ejusque bonis sustentatur, & cum eis aliquid acquirit, quod totum in commodū matris cedit per secundam rationem, qua filium emancipatum patri acquirere *sup. num...* diximus, & faciunt *l. quoniam novell. cod. de inofficios. testam. l. ut liberis cod. de collat. per Thom. Valasc. allegat. 58.*

¹³⁶ cum quibus probat filium conferre teneri quidquid ex substantia alicujus maiorum acquisivit.

¹³⁷ Et proxima comprobantur: Sicut mater filios in potestate non habet, quia patria caret, ita filios alere non tenetur per viam regulæ *Ordin. infra §. 10.* & ideó si de facto filius cum matre habitat, ipsa filio de salario tenetur *ex Ord. lib. 1. tit. 88. §. 13.* si ergo mater alit filium, cum ad id non teneatur, & salarium præstat, tanquám quilibet extraneus, filius ipse prout famulus prætio conductus in commodum matris operas præstare tenetur, matrique acquirendo cum hujus bonis acquirere debeat, & ita *Ord. d. §. 16.* intelligo, dum de meliori intellectu non doceor.

¹⁴⁰ Tertius tandem casus tacité, & per argumentum à contrario sensu *in dict. §. 16.* comprehensus est, quando filius vel suus, vel emanci-

patus à patre, vel à matre seorsim vivens cum rebus eorum aliquid acquirit; in qua hypothefi libenter jam dicerem filium in totum sibi acquerere, nisi *Barthol. & aliorum* magni nominis obstaret opinio, lucrum inter patrem, & filium dividendium, quos referendo sequitur *Guerreyr. de divisionib. lib. 2. cap. 12. n. 172. & seqq.* sed horum opinio me non terret, ut ab ea, quam prius arripuimete, discedam; siquidem cum argumentum à contrario sensu validum sit *l. 1. §. hujus rei ff. de offic. ejus qui mandat.* & in proverbium abierit *ex Ord. d. §. 16.* per argumentum à contrario sensu bene sequitur filium acquirentem cū bonis paternis, vel maternis sibi soli acquirere.

Deinde *Ord. d. §. 16.* ut filius ¹⁴¹ patri acquirat, habitationem, & alimentorum subministrationem simul requirit, ut verba, ibi: *Vivendo, e estando com elles, e governando-se com os bens delles &c.* quæ verba, utpote gerundii conditionem, & formam inducunt, *Valasc. conf. 149. n. 2. Cald. de potest. eligend. cap. 4. n. 30. Phæb. decis. 9. n. 1. p. 1. & p. 2. decis. 132. n. 9. Reynos. observ. 44. n. 27. August. Barb. in repert. verbo gerundium de nostra lege loquens agnovit, id. Valasc. de part. cap. 13. n. 181. in fin. idem Carvalb. de testament. 4. p. cap. 1. n. 272.* ergó cessantibus habitatione, & alimentorum subministratione, acquisitionem cessare

cessare necessarium erit.

142 Non inficior argumentum à sensu contrario infirmari, si absurdum sequatur, vel in jure contrarium dispositum sit, l. 2. cod. de condit. insert. cap. cum virum de regular. & DD. in d. l. 1. ff. de offic. ejus, cujus mandat. est jurisd. & aliis in locis, nego tamen, quod in nostra hypothefi de jure nostro aliter, quam per illos DD. dispositum sit; siquidem in Ord. lib. 4. tit. 97. in princip. claram dispositionem habemus, sed priusquam progrediamur sequentia notanda veniunt.

143 Supposita acquisitione filii familias respectu patris; inter patrem, & filium familias donatio simplex consistere non poterat, quia cum pater, & filius pro una, eademque persona reputentur, & in donatione duæ personæ diversæ intervenire debeant, paterque filio suo donans sibi ipsi donaret, rectè sequitur donationem stare non posse, tenent Faber. conject. lib. 2. cap. 20. Dian. part. 8. resolut. moral. tract. 6. de donat. resol. 21. Cutell. de donat. contemplat. matrim. fact. 1. tom. discurs. 2. p. 1. Buzer. de donat. cap. 3. n. 5. Valent. illustr. lib. 3. tit. 2. de acquir. heredit. à num. 17. cum aliis Ret. de donat. cap. 10. n. 1. Ascan. de patr. potest. cap. 6. effect. 2. n. 33. cum aliis Portug. de donat. Reg. prælud...

144 Sed novo jure per text. in l. donationes cod. de donat. inter virum, & uxorem donatio simplex à patre

filio facta, patris morte confirmatur, Ascan. ubi sup. d. effect. 2. n. 33. Mendes à Castr. ad l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. 1. p. num. 66. cum aliis Ret. d. cap. 10. n. 6. cum seqq. disputans, an etiam de jure ff. talis confirmatio reducta esset?

Redeundo igitur ad jus nostrum Regium in princip. Ord. lib. 4. tit. 97. verba sequentia apparent, ibi: *Se o Pay, ou Mãy, ou ambos juntamente derem alguma cousa mo-vel, ou de raiz, a algum de seus filhos, quer em casamento, quer em outra qualquer maneira &c.* in verbis: *Quer em casamento, noto legislato-rem de donationibus ob causam filio factis loqui; quæ etiam de jure communi inter patrem, & filium consistebant, Ret. d. cap. 10. num. 3. Mend. à Castr. in d. l. cum oportet 1. p. sub n. 61. in fine de nostra lege loquens secundum typografiam antiquam, in verbis autem: Quer em outra qualquer maneira, simplices donationes à patre filio factas comprehendi arbitror, uti concludit idem Mend. sup. dict. 1. p. n. 70.*

Progreditur legislator per sequentia, ibi: *Será obrigado tornar tudo à collação aos outros seus irmãos depois da morte do Pay, ou Mãy, que fizeraõ a doação com as novidades, que os bens, que assi tiver em seu poder, e trouxer à collação, renderem depois da morte dos doadores até o tempo das partilhas &c.* ex qua dispositione patet filium

cum fructibus in vita patris, vel matris ad collationem non venire, & bene advertit *Molin. Theol. tract. 2. disp. 238. n. 8. in fin. Thom. Valasc. d. allegat. 59. n. 4.* si ergo fructus ante patris, aut matris mortem præceptos filius acquirit, cur lucrum ex bonis eorum de industria sua acquisitum proprium non fiat? Si cum parentibus simul non habitet, & eorum expensis non aletur, cum fructus ex industria provenientes magis industriae accedant *ex l. fructus 45. ff. de usur.*

148 Igitur devisionem lucri inter filium, & patrem solum admittere, quando filius seorsim habitans cum patre societatem ad id contraheret, veluti procurator, aut parentum curator negotia gessisset, quas hypotheses *DD.* quos impugnavimus asserunt.

149 Qua ergo ratione filius à parentibus seorsim vivens fructus, & lucra ex bonis à parentibus donatis acquirat? dicendum puto in eo consistere, quia si circa filium emancipatum versamur, jus probatum manet, quod emancipatus sibi acquirat, sicut acquirat ex peculio profectitio, quando, pater eum emancipando peculium profectitium non auferbat, quo in casu donare censebatur, donatioque valebat *l. donationes 31. §. 2. ff. de donat.* & facit *l. flicho 53. de peculio, l. unic. cod. de pecul. ejus, qui libertatem meruit §. si peculium 20. Inst. de legat, & si*

hoc in tempore, quo filius emancipatus ad collationem non tenebatur, procedebat, multo fortius nunc temporis, quando conferre tenetur, si namque collatio ob æqualitatem inter filios servandam ultimò introducta fuit, iniquitas, & non æqualitas in conferendis hujusmodi fructibus daretur, patet, quia filius emancipatus seorsim habitans, de suoque alitus, ejusdem conditionis non esset, respectu filii in potestate parentum existentis, & eorum bonis aliti, qui hujusmodi alimenta non confert.

Quatenus verò filium familias 151 adhuc patriæ potestati subiectum, sed à parentibus seorsim habitantem, casus tertii dispositio respicit, ejus ratio esse potest, quia hujusmodi fructus, seu lucrum, in locum alimentorum cedunt, quæ filius conferre non tenetur *Thom. Valasc. d. allegat. 59. n. 10. & II. Gam. decis. 140. & 163. Molin. disp. 238. vers. Gam.* & est communis conclusio, quæ quidem ratio ad filium emancipatum etiam concludit.

Comprobatur ex doctrinis 152 *Mend. à Castr. ad dict. l. cum oportet cod. de bon. quæ liber. 1. p. n. 25.*

Et tandem quia pater patriam 153 potestatem, & acquisitionis effectum ex ipsa proveniente amittit, si injuste alimenta deneget, cum *text. in l. penult. vers. panam, cod. de patr. potest. & ibi glos. l. 1. §. sed scimus vers. talis itaque, cod. de latin. libert. tollend.*

tollend. vers. quem à domo, tenet Af-
can. de patr. potestat. cap. 6. effect.
2. num. 41. vers. limita secundo;
ex quibus benè legislator noster
procedit *in dict. §. 16.* tùm in ca-
sibus expressis, tùm in tacitis ab eo
decisis.

154 Legislator tandem *d. tit. 97. §.*
17. nihil amplius, quam *in d. §. 16.*
decidit, sed tantùm hunc magis de-
claravit, ne idem de filio tantùm fa-
milias intelligeretur; & ut ostende-
ret de filio emancipato intelligenda
esse, quæ *in §. 16.* disposuerat, *in*
§. 17. de filio familias eadem repe-
tit, super quibus hæc satis dixisse
sufficiant, tu meliora (si quæ sint)
cogita.

155 An sicut filius in domo paren-
tum alimenta recipiens labore tene-
tur vicissim parentes in domo filio-
rum, alimenta capientes operari te-
neantur? quærit *Coler. de aliment.*
d. lib. 2. cap. 6. sed non respondet;
ego vero parentes sub generali re-
gula dictante alimentarium otio-
sum esse non debere; imò ad com-
modum alimenta præstantis à jure
operari teneri, includo, ne ex otio
vitia nascantur, uti solet, ne vé fal-
lat illud *Genes. cap. 3.* ibi *in sudore*
vultus tui vesceris pane. Operas ta-
men illas, quas patris, vel matris
fert conditio, intelligo, habita sem-
per reverentia, & servato eis hono-
re, à filiis parentibus semper debito,
& quarto Decalogi præcepto, & *ex*
text. in l. 10. ff. de obseq. parent, &

hanc nostram sententiam circa fra-
tres, & alios alimentarios in praxi
servandam autumamus, dum me-
liora non discimus ab aliquo, cujus
potiori sententiæ omnia nostra sub-
jecta volumus.

De operis ab uxore in domo 156
viri, vel ejus morte in domo ejus-
dem hæredum multa cummulari
posset, sed videndi sunt *Tiraquel. de l.*
connubial. l. 1. à n. 26. & *in tract. de*
nobilit. cap. 20. à n. 94. *Gail. lib. 2.*
observ. cap. 144. *Cordub. de Lar. in*
l. siquis à liber. §. siquis ex his n. 221.
& *seqq. Schin. de Vin. ad tit. Inst. de*
Senat. Conf. Tertul. cum plurib. Sur-
dus dict. tit. 4. q. 29. Coler. d. lib. 2. cap.
6. à n. 8. Petr. Barb. in l. 1. ff. solut. 7.
p. à n. 25.

Alimentarius jure legati, seu 157
ex dispositione testatoris laborare
non tenetur, *l. 4. §. lucius ff. de ali-*
ment. vel cib. legat. nisi relicta fuerint 158
sub conditione commorandi cum
hærede defuncti, quo casu operas
artificiales, seu obsequiales præsta-
re tenetur, *l. de illis libertis 84. ff. de*
cond. & demonstrat. facit Mavia
13. §. uxore, ubi Barb. n. ult. ff. de
annuis legat. Bald. in l. 1. n. 7. Salicet
n. 3. cod. de legat. Alex. conf. 178. n. 6.
vol. 6. Pontan. de aliment. cap. 17. n.
12. Surd. de aliment. d. tit. 4. q. 29. n.
53. cum seqq. cum aliis Coler. de ali-
ment. d. lib. 2. cap. 6. n. 13. 14. & 15.
quod semper intelligitur, quatenus
dignitas, & conditio legatarii pati-
tur, qui nunquam operas lucrosas,
& fa-

stipulatur. §. Chrysogonus ff. de verbor. obligat. Marant. in l. Is potest. ff. de acquirend. heredit. à num. 191. Magon. decis. for. 2. num. 31. decis. 10. à num. 4. decis. 140. num. 21. & decis. 117. à num. 50. Sabell. d. n. 9. in princip. consonat. Baldus cons. 451. in princ. lib. 3. Tusch. lit. A. concl. 243. n. 53. cum aliis Hontalb. d. q. 5. n. 16.

14 Resolutio nostra probatur ex Ordin. lib. 3. tit. 63. §. fin. de qua videndus Senator Sous. decis. 58. cujus doctrina pro nobis facit, ex qua responsio præstari possit, si argumentum fieret de judicando pro veritate inspecta, hæc namque æquitas locum non habet, quando in actione error intervenerit.

15 Probatur nostræ cogitationis resolutio ex l. 14. §. in hac actione ff. de eo, quod met. caus. ubi metum passus actione reali agens adversus illum, qui metum non incussit, tenetur probare metum sibi esse illatum: ergo similiter agens in casu furti, actione reivendicationis furtum allegans, id probare tenetur, poterat namque non allegare, nec ad hanc causam se restringere, nec reum in sua possessione inficere.

16 Non tenetur tamen speciatim furem ostendere, sicut metum patiens metum inferentem demonstrare non tenetur, ex text. in dict. §. hac actione.

17 Hæc dixisse in hac re mihi sufficiat, tu vero adde, quia facile est inventis.

COGITATIO XXIX.

An laudatio mediata, vel immediata fieri debeat? ad Ord. lib. 3. tit. 44. §. I.

SUMMARIUM.

- 1 Questio proposita negativè resolvitur.
- 2 Evictionis actio personalis est, sed heredibus, & in heredes datur.
- 3 Actio personalis quando adversus tertium? Remissivè.
- 4 Laudatio pro evictione per saltum fieri nequit.
- 5 Primus venditor de evictione non tenetur, nisi laudatus fuerit.
- 6 Laudatus pro evictione conservanda alium laudare poterit.
- 7 Ultimus emptor, ut regressum habeat, tantum suum venditorem laudare tenetur.
- 8 Aliquando emptor authorem sui authoris laudare potest. & n. 9. & n. 14. & 15.
- 9 Cessio actionis pro evictione quando fieri possit? & n. 10.
- 10 Donator an de evictione tentatur? & n. seqq.
- 12 Legatarius an authorem testatoris laudari possit? & n. 13.
- 16 An ratione hypothecæ pro evictione adversus tertios agi possit? & nn. seqq.
- 19 Primus emptor ratione hypothecæ conventus adversus posteriores regressum habet, si ei actiones cessæ fuerint.
- 20 Quando ad id cessio opus non sit?
- 21 Creditor pignus vendens de evictione non tenetur.
- 22 Si nomine alterius emptio facta sit, ipse laudandus pro evictione erit.

I CUM Titius ob rem sibi à Seio venditam conventus esset, voluit statim authorē laudare Sempronium, primum venditorem, à quo res ipsa Seio vendita fuerat; dubitatumque fuit, an ita laudare permitteretur, quod negando resolvendum est in casu evictionis *ex l. sed & si post mortem 23. l. si res 59. ff. de evict. & probatur ex Ordin. lib. 3. tit. 44. §. 1. in verbis ibi: E se esse nomeado por author nomear outro, idest, & si laudatus author alterum nominaverit tenent Surd. lib. 1. conf. 19. num. 32. Peregrin. decis. 89. n. 3. Gregor. Lop. in l. 32. tit. 5. p. 5. glos. 4. Bertaz. de clausul. clausul. 27. glos. 1. n. 1. Gom. var. cap. 2. n. 46. Marant. de ordin. judic. p. 6. membr. 5. art. 9. Cald. Pereir. de empt. & vendit. cap. 31. n. 67. Barb. in l. venditor. ff. jud. n. 14. & 15. eum multis Gusm. de evict. q. 11. num. 5. Burgund. de evict. cap. 63. num. 5. ex Glos. in l. si pro re §. si pro evictione verbo agere ff. de evict. Bart. & Baldus ibi. Aretin. in §. actionum autem n. 18. in fin. Inst. de act. & videtur esse text. expressum in l. si res, quam ff. evict. Pereir. cap. 31. n. 67. Gom. 2. tom. variar. cap. 2. n. 46. in princip. Bertazol. claus. 27. glos. 1. ante n. 1. Marant. de ordin. judiciar. p. 6. membr. 5. n. 9. Caballtn. §. 3. n. 153. Tusch. lib. E. concl. 353. n. 5. 6. & 7. Barb. in l. venditor n. 13. ff. de Judic. Peregrin. decis. 80. n. 13. Cornaz. decis. lucen. 212. n. 1. Caesar*

Manent. decis. Mant. 21. n. 15. Gusman. de evict. q. 11. à n. 2. cum aliis Hermosill. in l. 32. tom. 2. tit. 5. glos. 4. n. 28. novissimè Leuren. ad jus canonic. tom. 3. q. 305. & q. 477. sub n. 2. pag. 319.

Et ratio hujus certissimæ conclusionis in eo consistit, quia actio de evictione personalis est, descendensque ex contractu, ideo tantum personas obligatas, & suos hæredes tenet, & de uno ad alium non transit, Burgund. supra, Gusman d. q. 10. n. 4. & omnes supra citati.

Siquis autem scire desiderat quando personalis actio contra tertium possessorem dari possit? interim videat Gusm. sup. n. 17. Unde ad hoc ut primus venditor de evictione teneatur, denuntiatio fieri non debet per saltum, seu mediatè, sed gradatim, & immediatè (uti dicitur,) & ita ultimus emptor laudabit suum venditorem, & hic suum, & sic de cæteris.

In tantum, ut si primus venditor tempore laudatus non fuerit, de evictione non tenetur. Glos. ad legem pro re §. 1. verbo agere ff. de evictione Gusman. supra n. 1. ubi plurimos DD. Caballin. §. 3. num. 143. Tusch. concl. 353. num. 7. cum aliis Hermosil. ubi supra n. 32.

Ex quo, si laudatus ad judiciū venerit alium vocans audiendus erit, & sic usque in infinitum, ut probat dict. Ord. supra.

Ut tamen ultimus emptor regressum

gressum habeat adversus venditorem suum sufficit, ut eum laudet.

8 Limitatur tamen primò nostra conclusio, de qua *num. 1.* eo casu, quando venditor, seu donator, vel quilibet alius dominium transferens in ipso instrumento simul omnes actiones competentes, & competituras occasione ipsius rei cedit, constituendo procuratorem in rem suam, vel si solum actionem de evictione cesserit. *l. si res quam ff. de evict. Bart. ad leg. si pro re §. si pro evictione. ff. eod. tit. num. 3. cum plurib. Gusm. de evict. sup. num. 1. vers. si tamen, & num. 14. vers. caterum; Burgund. supra num. 1. Gom. ubi supra vers. tamen notabiliter intellige; Caballin. Bartazol. num. 1. Barb. n. 14. Tusch. n. 7. & Giurb. n. 5. ubi supr. Alex. cons. 67. col. 1. vol. 1. Dec. cons. 74. n. 1. vers. iste tamen circuitus; Surd. cons. 17. n. 32. Pereir. de empt. cap. 31. n. 61. vers. secundo intellige; Gam. decis. 208. Muta decis. 59. n. 23. Gusm. n. 15. ubi supr. cum aliis Hermosill. d. glos. 4. n. 29. vers. limita 1. noviter Leuren. in jus canonic. tom. 3. q. 305. in fine, quo casu poterit emptor statim authorẽ sui authoris laudare immediatè.*

9 Cum declaratione tamen procedit limitatio supra, facta differentia inter titulum onerosum, & titulum lucrativum, (ut dicitur à Jurisconsultis;) eo nempe in casu, quo res titulo oneroso acquiritur, venditor v.g. quocumque tempore ces-

sionem facere potest, quia venditor semper de evictione obligatus remanet, quando verò res titulo lucrativo acquiritur per donationem, v.g. cum donator de evictione obligatus non est; ut tenet *Bart. ad text. in dict. l. si pro re. §. si pro evict. num. 2.* cessio fieri debet in ipso donationis contractu, post donationem nãque factam actio de evictione amissa est. *l. Julian. 131. §. qui fundum ff. de verbor. obligat. l. si is, qui 40. ff. de evict.* hanc distinctionem tenet *Burgund. supra num. 3.* ubi limitat, nisi donatio, (ut ficto verbo perspicuitatis causa utar,) sit remuneratoria, vel donator se de evictione obligavit.

An donator teneatur de evi- **II**
 ctione, quæstio est apud multos DD. agitata, pluresque distingunt, an à promissione, vel à traditione incipiat, affirmativè resolventes in primo casu, negativè in secundo; ut videre est apud *Portug. tom. 1. lib. 1. cap. 3. à num. 42. l. Aristo. §. fin. ff. de donat. l. 2. cod. de evict. Rot. decis. 690. num. 4. part. 4. divers. Gusman. de evict. q. 25. Mangil. q. 68. 69. Arumeus decis. 6. n. 12. Torre. de pact. lib. 2. cap. 37. num. 14. 117. Staib. resp. 111. n. 26. Passerell. lib. 2. q. 9. Olea de cess. jur. tit. 7. q. 2. n. 29. Amaya l. 1. cod. de jur. Fisc. n. 18. Hermosill. l. 32. tit. 5. p. 1. glos. 1. ex n. 65. post multos Aylon ad Gom. lib. 2. cap. 2. n. 36. Capon. tom. 5. decis. 331. Ricc. colect. 1030. Royas de incom-*

incompatibilit. p. 5. cap. 6. à n. 60. Solors. de jur. Indiar. tom. 2. lib. 2. cap. 80. & lib. 3. polit. cap. 11. Ciroc. decis. 32. disc. 32. n. 26. Sabel. §. evictio n. 12. Cancer. var. lib. 1. cap. 8. n. 112. Cald. de empt. cap. 31. num. 41. Cardin. de Luc. de donat. decis. 51. & seqq. decis. 58. n. 2. & seqq. Gob. conf. 59. n. 42. Cutell. de donat. decis. 1. specul. 21. Passarell. lib. 2. q. 9. Burg. de evict. q. 16. cum aliis Altim. de nullit. contract. rubr. 1. p. 3. q. 32. n. 738. Bart. & alii in d. l. fin. Peregr. decis. 94. n. 5. Viv. opinion. 214. Trentacinq. var. tit. de donat. resolut. 2. Gratian. cap. 657. n. 47. & seqq. cap. 955. n. 40. & seqq. Sabell. §. evictio n. 12. §. donatio n. 51. Tusch. lit. D. conclus. 645. Add. ad Ludovis. decis. 340. n. 13. Cardin. de Luc. d. decis. 52. n. 2. Molignan. alterc. 55. n. 24. P. Boss. de dot. cap. 17. n. 16. Portug. de donat. supra lib. 3. cap. 3. n. 42. & seqq. Olea de cess. jur. tit. 7. quest. 2. n. 20. Mantic. de tacit. lib. 13. tit. 4. n. 18. Mangil. d. q. 68. & 69. Passarell. dict. q. 9. n. 14. & seqq. Cald. de empt. cap. 31. n. 41. Gusman supra n. 3. & seqq. ubi n. 25. Reg. Revert. & Marin. decis. 433. cum aliis idem Altim. supra num. 739. quæ quidem distinctio mihi non placet ex his, quæ Burgund. de evict. cap. 16. quem vide, si casus occurrerit.

12 Sed adversus distinctionem nostram, de qua supra n. 9. obstat, quod legatarius titulo lucrativo rem legatam acquirit, & tamen denun-

ciare potest authorem testatoris hærede actionem cedente, ut constat ex dict. l. si res quam ff. de evict.

Sed respondetur, quod cessio 13 in prædicto casu fieri censetur ex voluntate testatoris; ut tenet cum Caball. de evict. Burgund. supr. cap. 63. num. 3. & pro facta judicatur in ipsa translatione.

Limitatur secundò nostra cō- 14 clusio principalis quando primus emptor hypothecas habuerit in omnibus bonis venditoris sui, etiam si in emptoris favorem actionibus cedatur, ut puta, Franciscus prædium à Petro emit, simulque cautionem pro evictione accepit; deinde Franciscus Antonio vendidit, omnia bona sua pro evictione obligans, in qua obligatione etiam illa cautio, qua obstrictus est Petrus, continetur, quo casu Antonius statim recta via, & immediatè laudare poterit Petrum authorem authoris sui. d. l. si res, quam ff. de evict. Immol. ad l. Julian. §. qui fundum ff. de evict. Burgund. d. cap. 63. n. 5.

Cum verò hodie prius debitor 15 principalis conveniri debeat, quam ad hypothecam deveniatur, Bart. & Immol. ad l. Julian. §. qui fundum ff. verbor. obligat. inter se pugnant, an in jure novissimo locum habeat prædicta limitatio; Immol. affirmat, Bart. vero negat, quem sequor, cogente Ord. lib. 3. tit. 64. & de jure novissimo verior opinio mihi videtur.

Hic

16 Hic casus singularis occurrit, qui in praxim multoties evenire potest, scilicet, emi aliquod prædium, & venditor pro eviçtione, & pro libertate ipsius prædii omnia bona sua mihi obligavit cum hypotheca, forma solita, venditor ipse postea alia bona sua alienavit, deinde convenior propter fundum, vel ratione domini, vel ratione hypothecæ, & adversus venditorem, propter ipsius inopiam, regressum habere nequeo, quo casu adversus posteriores emptores agere possum, ut cum pluribus tenet optime *Urceol. cons. forens. tom. I. cap. 25. per tot.* à quo aliqua mutuans aperiam.

17 In primis, quòd emptor in prædicto casu solum laudare venditorem tenetur, laudatio namque pignoris possessori necessaria non est; tener *Urceol. supr. n. I.*

18 Secundò, est in potestate emptoris agere adversus quemlibet posteriorem emptorem insolidum, probat *Urceol. supra n. 36. cum l. creditoris arbitrio 8. ff. de distrabend. pignorib. Cyriac. contr. 320. num. 9. & 10. Surd. decis. 44. n. 6. Fontanel. de pact. nupt. claus. 4. glos. 18. p. 2. n. 52. Salgad. in labyrinth. credit. I. p. cap. 17. n. 16. & seqq.*

19 Tertiò, emptor conventus à primo emptore, de quo *num. 16.* adversus posteriores emptores etiã agere, cum in sui favorem actionibus cessum fit, per primum emptorem, & si conventus ultimus emp-

tor est, totum damnum sentire debet; *l. siquis habens creditores ff. qui, & à quibus. Urceol. supra n. 37.*

Quartò, si actor conventus 20 habet etiam hypothecam absque cessione, agere adversus posteriores emptores poterit. *Urceol. supra de quo vide Olea tit. 5. q. 5. n. 27. Salgad. supra, & part. 3. cap. 14. à num. 19.*

Limitatur tertio, quando cre- 21 ditor jure creditoris pignus vendit, quia tunc de eviçtione non tenetur per viam regulæ. *text. in l. periculum. ubi notant. Gloss. Bart. & Salicet. ff. de pign. in tit. cod. credit. eviçt. pign. non debere, l. cum ea conditione. §. I. ff. de eviçt. Nat. concl. 38. Cavall. §. 5. n. 37. de pignorib. Ferrar. in prax. in actione hypothecar. in verb. satisfacere n. 5. Gratian. decis. 175. à n. I. ut cum aliis tenet Gusm. de eviçt. q. 34. n. 3. Leuren. in jus canonic. q. 477. tom. 3. sub n. 2. & constat ex tot. tit. cod. de eviçt. pign. l. 10. §. I. ff. de distrabend. pign. Cardos. in prax. verbo emptio n. 25. de qua regula cum suis limitationibus videndus idem Gusm. d. q. per tot. Schytin. de jur. offerend. part. I. cap. 3. sect. 3. n. 5.*

Undè in prædicto casu, & 22 aliis, de quibus *Cardos. supra* laudari debet dominus rei venditæ, cujus nomine venditio celebrata fuit, & non creditor, seu alius quicumque rem alterius nomine distra-

COGITATIO XXX.

An ad Judicium laudatus defensionem causæ, adversario invito, suscipere valeat, itaut reus principalis ab instantia absolvatur? ad intellectum Ord. in 3. tit. 44. §. 1. & tit. 45. §. 6. 7. & 8.

SUMMARIUM.

- 1 Ad quæstionem propositam affirmative Ord. lib. 3. tit. 44. §. 1. affertur.
- 2 Pro solutione tres casus dantur. & nn. seqq.
- 6 Laudatus in authorem admittendus erit, etiam adversario invito, ad hoc ut conventum adjuvet.
- 7 Quo in casu dispositio Ord. lib. 3. tit. 45. §. 8. cessat.
- 8 Uti procurator in rem suam, datis pignoribusque admitti potest, licet adversarius opponat. & n. 26. & seqq.
- 9 Quo in casu sententia adhuc in conventum profertur.
- 10 Sed limitantur dicta n. 8. data hypothese vid. d. tit. §. 8.
- 11 Ad hoc, ut reus conventus liberatus statim vadat, laudatus, invito adversario, non admittitur, & n. 25. & seqq.
- 12 Ord. lib. 3. tit. 44. §. 1. intelligitur.
- 13 Lex sed & si §. item si rem ff. de pet. hæred. affertur, & nn. seqq.
- 14 Petrus Barbof. à Per. reprehensus defenditur, & n. 15. & n. 29.
- 17 Judicium particulare acquiescit, dum universale inest.
- 18 Emptor rei hereditariæ pro ea conventus, an exceptionem præjudicialem habeat? & n. seqq.
- 19 Proffessor hereditatis, ex ea aliquid vendens, an vero hæredi pro pretio teneatur?
- 22 Emptor ex persona venditoris exceptione uti potest, & quando? & nn. seqq.

AD quæstionem propositam affirmative respondendum esse videtur per Ord. lib. 3. tit. 44. §. 1. in verbis ibi: *E se esse derradeiro vier a juizo, e mostrar, que bouve a causa do author, e demandador, será logo o reo principal, que primeiro foy de mandado, absoluto da demanda &c. idest, & si ultimus laudatus in Judicio comparuerit, & ostenderit, rem ab ipso auctore, & petitore habuisse, statim reus principalis, primò conventus, à Judicio absolutus erit.*

Ut autem veritas aperiatur, in hac materia tres casus distinguendi sunt: primus, quando venditor laudatus ad Judicium venit tanquàm simplex defensor, seu adfistens ad reum defendendum, seu adjuvandum.

Secundus, quando tanquàm procurator in rem suam propter proprium interesse venit.

Tertius vero casus, quando animo Judicium mutandi comparet, volens, ut reus dimittatur, & absolvatur.

Illos casus colligo ex doctrina Barb. ad l. si venditor. ff. de Judic. n. 106. ibi: *Infertur secundo, quòd venditor comparens in Judicio ad defendendum emptorem juxta terminos hujus textus admittetur quidem tanquam simplex defensor, vel tanquam procurator in rem suam, propter proprium interesse, sed si compa-*

compareat animo mutandi Judiciū, ut demisso emptore, cum eo lis agitur &c. Deinde hos casus ex infra dicendis probo.

6 In primo igitur casu, nempe, quando adfistens tanquam simplex defensor ad juvandum emptorem venit, resolvendum est, quòd admitti debet, etiam adversario invito, quilibet namque interesse in causa habens, eidem assistere potest; ut in terminis *Barb. sup. à n. 119. ex cap. 2. in fine, ut lite pendente lib. 6. glos. fin. in cap. 2. de procurat. in 6. glos. 2. in l. suspecta ff. de inofficios. testament. & constat ex Ord. lib. 3. tit. 20. in §. 31.* quare hujusmodi laudatus admittendus erit, eo modo, quo assistentes admittuntur, ut passim *DD.*

7 Quia cum in prædicto casu nec Judicium mutetur, nec obligatio innovetur, sed iurgium cum ipsomet possessore terminos percurrit, nullum præjudicium adversario generatur, ideò eo invito adfistens admittitur; neque hoc casu locum habebit *Ord. lib. 3. tit. 45. §. 8. tenet Paul. Castrens. ad text. in l. solutionem ff. de solut. & ad l. 1. cod. ubi in rem actio sub num. 5. cap. ult. ut lite pendente in 6. Innoc. & alii in cap. cum super ubi Felin. n. 15. de re judic. Angel. in l. si suspecta col. 2. ff. de inofficios. testam. Angel. Aret. in l. si pro lusorio ff. de appellat. Vant. de nullit. tit. quis possit dicere de nullit. n. 25. & allegati per Covarr. pract.*

cap. 13. n. 1. & 2. Gom. 2. tom. var. cap. 3. num. 39. vers. tamen intellige, Put. decis. 384. lib. 2. ubi idem firmat Honded. dict. conf. n. 12. Gail. lib. 1. observ. 71. n. 1. plures laudat Anan. conf. 97. n. 1. & 98. n. 1. Menoch. de arbitr. cap. 18. conf. 319. num. 14. & 488. num. 5. Cancer. variar. de tertio oppositore cap. 16. n. 5. Afflict. decis. 15. & 235. & ibi Ursil. Trentac. variar. tit. de Judic. resolut. 16. n. 8. & resolut. 17. n. 49. Surd. decis. 60. n. 6. & decis. 147. n. 6. & 335. n. 22. Marc. 23. num. 4. 164. n. 8. & decis. 161. p. 2. Cassador. decis. 1. tit. de except. Cavalcan. decis. 5. n. 22. 6. n. 6. p. 4. Azeved. in l. 3. tit. 8. lib. 4. recop. n. 16. & cum aliis Hermosill. l. 33. glos. 1. tit. 5. n. 5.

In secundo verò casu, quando venditor laudatus venit, vultque Judicium in se suscipere tanquam procurator in rem suam, resolvendum est, quòd datis pignoribus in forma juris, etiam invito adversario, admittetur. *Ord. lib. 3. d. tit. 45. §. 7.* multa jura apud *Barb. supra n. 112. & 113. Bart. conf. 219. Burgund. de evict. cap. 67. à n. 3. Senator Pereir. de man. Reg. cap. 32. n. 17.*

Et ratio est, quia etiam in hoc secundo casu principalis reus neque absolvitur, neque liberatur; imò potius sententia in eum profertur, & in re petita exequenda erit, tenent supra citati, & doctissimè *Bart. d. conf. 219.*

Resolutio tamen nostra in prædicto secundo casu, limitanda

Gg

erit

	38	1	Hæres.	Hæredes.
65	13	3	ut.	aut.
67	col. 1	4	viri.	veri.
	24	5	fideiussorem.	fideiussorem.
68	25	8	idem.	idem.
	26	8	Summorū Pontificum.	Summos Pontifices.
69	33	5	datus.	ductus.
	35	5	licet.	licet.
71	46	6	jus.	ejus.
74	5	2	focrum.	focerum.
75	col. 1	1	contempletur.	contemplantur.
77	28	1	volantatis.	voluntatis.
78	46	1	impartiri.	impertiri. & sic n. 48.
79	121	1	quam.	quàm.
	134	1	latini.	latinè.
86	46	3	impartire.	impertiri.
	47	3	impartire.	impertiri.
	48	2	imparti.	impertiri.
87	49	3	impartire.	impertiri.
	51	4	sunt.	sint.
89	59	2	nequent.	nequeunt.
	60	6	præjudicalem.	per judicalem.
90	65	4	sevitas.	sævitas.
	67	2	..	supple. esse.
93	81	5 & 6.	aliment valid.	mendicantib. valid.
	84	7	prætio.	pretio.
94	col. 2	22	si.	si.
		23	prætium.	prétium.
		25	idem.	idem.
		35	idem.	idem.
95	87	4	prætio.	pretio.
		8	custodiri.	custodiri.
97	94	4	illuis.	illius.
105	134	13	regulæ.	deregula.
106	139	4	prætio.	pretio.
107	col. 2	7	reducta.	inducta.
110	col. 2	16	administranda.	administrandæ.
		18	qualia.	quales.
		34	prætium.	pretium.
111	167	2	nuc.	si vè.
113	176	5	etiam.	etiam.
	182	3	probationem.	prohibitionem.
114	187	2	alimentis futuris.	alimenta futura.
	190	5	præstant.	præstita.
116	198 col. 2.	17	quod.	quorum.
		18	..	supple. contra.
118	210	8	nascantur.	nasci.
118	215	3	vade.	inde.
119	221	6	hilluone.	belluone.

121	237	6	prætio.	pretio.
122	242	8	deligentior.	diligentior.
124	249	2	tum.	tunc.
126	256	1	adonatae.	adnotae.
127	1	7	hanc.	hunc.
130	5	3	acti.	aucti.
132	20	24	argumentum.	augmentum.
133	21	5	cum.	eum.
142	22	9	poteret.	poterit.
146	10	3	libertatis.	liberalitatis.
155	49	28	dictorium.	dictorum.
162	19	1	fortium.	fortius.
	col. 2	5	di.	dici.
	3	1	interpretrari.	interpretari.
168	11	4	necessitatem.	necessitatem.
171	29	14	tennitis.	tenuitatis.
177	col. 1	13	tanetur.	tenetur.
	3	2	uxori.	uxori.
178	15	3	dominis.	dominij.
179	20	3	excommunicatio.	communicatio.
	22	5	deberi.	haberi.
183	31	2	regressum.	regressus.
	1	16	principio.	principio.
184	16	1	aquiratur.	acquiratur.
185	26	3	rikti.	ni.
	27	7	vindicantis.	vindicantem.
189	5	1	fit.	fed.
	23	2	promittitur.	promittitur.
193	25	1	comulari.	cumulari.
	26	1	comulanda.	cumulanda.
195	col. 1	19	actus.	actu.
196	7	4	intensit.	interfit.
198	col. 1	6	commulative.	cumulative.
202	46	4	crimivaliter.	criminaliter.
204	52	1	supositis.	suppositis.
205	58	6	ac.	dele.
206	66	4	post verbum. posse.	supple. si.
215	9	2	defretum	defectum.
	15	1	incendi.	incidenti.
219	15	3	cum.	eum.
	17	2	incidendi.	incidens.
	19	2	renet.	tenet.
223	42	7	solemnitatis.	solemnitates.
224	14	1	actorem.	actionem.
227	10	1	tentatur.	teneatur.
	12	2	Laudari.	Laudare.
232	10	2	Vid.	Ordin.
234	11	3	transferatur.	transferatur.
	12	20	sequitur.	consequitur.

13	3	transferre.	transferre.	
16	5	post verb. <i>difficilem.</i>	supple <i>facilem.</i>	
335 19	2	prætio.	pretio.	
19	5	post dict. <i>cum.</i>	supple. <i>non.</i>	
237 2	2	divisionib.	evictionib.	
239 2	2	distiguendum.	distinguendum.	
240 3	1	litandum.	limitandum.	
240 7	4	post. n. 18. usque 21.	supple. <i>parenthesim.</i>	
7	5	Bald.	Barbof.	
248 col. 2	5	vincunt.	vincuntur.	
	8	Judium.	Judicium.	
249 8	14	æquis.	æquiùs.	
251 8	2	aliquod	aliquem.	
252 3	4	seculari.	seculare.	
253 8	3	aliquod.	aliquem.	
259 col. 1. n. 15.	2 & 3.	post verb. §.	supple. 14.	
260 1	5	vinctum.	vinetum.	
262 14	6	competerat.	competeret.	
267 21	1	antiquè.	antiquæ.	
273 28	11	latata.	lata.	
268 3	3	legisator.	legislator.	
6	7	ad.	ab.	
6	7	scribam.	scriba.	
280 17	2	consensu.	concurfu.	licet
	4	nostra.	nostro.	cre-
283 38	2	juri.	jus.	bro
285 45	1	quæ.	qua.	apud
46	14	ita.	ita.	DD.
50	5	venditionibus.	evictionibus.	renū-
286 51	15	salvo.	salva.	tio da-
287 19	1	dominum.	dominium.	tivo
292 8	2	post verbum. solvi.	supple. non.	gau-
12	1	tacitus- expressus.	tacito- expresso.	deat,
1	3	alteros.	alteros.	hoc
294 9	7	expressisse	expresse.	minus
296 1	7	Ergo.	Ego.	latine
3	5	repellante.	repellente.	puto,
6	11	defecerunt.	deferunt.	& si in
299 15	7	restitueret.	restituere.	hunc
302 29	4	inques.	inquies.	errorē
303 34	2	meliora.	meliorata.	aliquā-
305 10	6	seculari.	seculari.	do la-
309 1	4	expressit.	expressit.	ptum
4	6	latini.	latine.	me in-
310 11	6	ergo.	Ego.	vene-
312 col. 1	7	probatur.	probabatur.	ris, be-
319 76	9	por verb. <i>puto.</i>	supple- 51.	nigne
321 85	1	concludi.	conclusi.	corri-
	5	cedantur.	sedantur.	ge.

Pag. N. seu col. Regul. Errata Corectiones, seu Supplementa

322	I	8	Elbensis.	Helvensis.
324	19	6	funt.	dele.
332	10	7	illi debetur.	illi debatur.
	12	6	locrum.	locum.
340	col. I	2	quia.	qui.
341	col. 2	3	attendendi.	attendi.
342	45	II	contrahi.	contrahendi.
344	55	2	dispositione.	de satisfactione.
347	col. 2	26	induxir.	induxit.
348	61	2	statutum.	statum.
358	col. 2	7	practicatam.	practicam.
359	6	2	qua.	que.
369	14	II	matricolati.	matricularij
		14	conductionis.	conductiones.
370	17	21	erais.	ereis.
371	19	6	o concelho.	no concelho.
	col. 2	27	iib.	lib.
372	8	2	colata.	eo lata.
378	16	3	expresse.	expresse.
379	21	5	mayor.	maior.
388	5	2	expedita.	expeditæ.
		II	supercedere.	supercedi.
389	3	2	Episcopi.	Episcopis.
	7	9	impartiri.	impertiri.
390	II	9	practicatum.	practicum.
391	16	7	agit.	agitur.
392	20	penul.	ta.	ita.
	10	3	habeatur.	debeatur.
395	8	13	reverentiæ.	reverentia.
398	24	5	eundem.	eundum.
399	28	9	resolutio.	solutio.
407	18	2	evacitationis.	evacuationis.
411	4	I	litigatoribut.	litigatoribus.
412	7	I	dibeudum.	dicendum.
435	17	I	causa pia.	causam piam.

11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31	31	31	31	31
32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
37	37	37	37	37	37	37	37	37	37
38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
41	41	41	41	41	41	41	41	41	41
42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
44	44	44	44	44	44	44	44	44	44
45	45	45	45	45	45	45	45	45	45
46	46	46	46	46	46	46	46	46	46
47	47	47	47	47	47	47	47	47	47
48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
49	49	49	49	49	49	49	49	49	49
50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
51	51	51	51	51	51	51	51	51	51
52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
53	53	53	53	53	53	53	53	53	53
54	54	54	54	54	54	54	54	54	54
55	55	55	55	55	55	55	55	55	55
56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
57	57	57	57	57	57	57	57	57	57
58	58	58	58	58	58	58	58	58	58
59	59	59	59	59	59	59	59	59	59
60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
62	62	62	62	62	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63	63	63	63	63
64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
65	65	65	65	65	65	65	65	65	65
66	66	66	66	66	66	66	66	66	66
67	67	67	67	67	67	67	67	67	67
68	68	68	68	68	68	68	68	68	68
69	69	69	69	69	69	69	69	69	69
70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
71	71	71	71	71	71	71	71	71	71
72	72	72	72	72	72	72	72	72	72
73	73	73	73	73	73	73	73	73	73
74	74	74	74	74	74	74	74	74	74
75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
76	76	76	76	76	76	76	76	76	76
77	77	77	77	77	77	77	77	77	77
78	78	78	78	78	78	78	78	78	78
79	79	79	79	79	79	79	79	79	79
80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
81	81	81	81	81	81	81	81	81	81
82	82	82	82	82	82	82	82	82	82
83	83	83	83	83	83	83	83	83	83
84	84	84	84	84	84	84	84	84	84
85	85	85	85	85	85	85	85	85	85
86	86	86	86	86	86	86	86	86	86
87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
88	88	88	88	88	88	88	88	88	88
89	89	89	89	89	89	89	89	89	89
90	90	90	90	90	90	90	90	90	90
91	91	91	91	91	91	91	91	91	91
92	92	92	92	92	92	92	92	92	92
93	93	93	93	93	93	93	93	93	93
94	94	94	94	94	94	94	94	94	94
95	95	95	95	95	95	95	95	95	95
96	96	96	96	96	96	96	96	96	96
97	97	97	97	97	97	97	97	97	97
98	98	98	98	98	98	98	98	98	98
99	99	99	99	99	99	99	99	99	99
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

